

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar på departementskrivelsen Ds 2017:7, "Kommunikation för vår gemensamma säkerhet"

Teracom Group AB ("Teracom") stöder förslagen i utredningen.

Teracom delar utredarens syn att det finns ett tydligt behov av ett dedikerat statligt kontrollerat nät för samhällsviktig kommunikation inom 700 MHz-bandet och att samhällets behov inte fullt ut kan fyllas av kommersiella operatörer i allmänna nät. Utredarens slutsatser och förslag är väl grundade i en gedigen analys med både bredd och djup. De förda resonemangen verifieras dessvärre så gott som dagligen av omvärldshändelser. Händelser som även understryker iakttagelsen att tid är en viktig faktor för val av modell för hur nätet ("Samhällsnätet") skall förverkligas.

Med denna utgångspunkt – att Teracom i allt väsentligt stöder förslaget – rör Teracom kommentarer främst frågor som berör tillskapandet och operation av nätet. Generellt är Teracom villigt att ta en aktiv del i Samhällsnätet, dess byggande, operation och finansiering. I vilken grad, i vilken roll och på vilket sätt detta skulle kunna ske är relaterat till frågeställningarna i det tilläggsuppdrag som utredaren skall redovisa senast den 1 juni 2017. Teracom avvaktar med yttrande i dessa delar.

Den omfattande genomgång av behov som görs i utredningens **kap 3** är övertygande för utredningens slutsats att behovet av säker och tillgänglig kommunikation ökar samt understryker de senare slutsatserna om behovet av statlig kontroll.

Teracom delar utredningens syn på och omfattning av användarkrets för Samhällsnätet, beskrivet i **kap 4 (och förslagsdelen 8.1.1)**. En utvidgning i förhållande till Rakel är både logisk i förhållande till behoven i kap 3 och ett allmänt ökat behov av säkra prioriterade nät även för andra samhällsfunktioner än den snävare Rakelgruppen. Utvidgningen medför även ekonomiska skalfördelar. Att göra användningen till norm för åtminstone en viss del av användarkretsen framstår som adekvat mot bakgrund av vad som driver fram förslaget. Det skulle ju med de konstaterade behoven av säkerhet, robusthet och statlig kontroll vara

egendomligt och direkt kontradiktoriskt om vissa organ av vitalt samhällsintresse använde nätet och andra sådana inte gjorde det.

Ett påpekande med anledning av utvidgad användarkrets är att även kravspecifikationer rörande nätet, **kap 5**, skall väga in att alla användargrupper inte nödvändighetsvis har samma behov som kärnan av tidigare Rakelanvändare. Med andra ord är det viktigt att den som hanterar specifikationer och småningom användarabonnemang/kundrelationer, exempelvis MSB, tar in i processen även tillkommande användares syn på nätets design.

Teracom delar helt bedömningen i det centrala avsnittet **5.2.7** om offentlig kontroll och ansvarsbedömningen, vilket då även innefattar ställningstagandet att långtgående statlig kontroll och dedikation inte utesluter att kommersiella operatörers infra i praktiken kan och kommer utgöra en del av nätets totala sammansättning ("hybridmodellen"). Vidare vill Teracom understryka behovet av att nätet formas och byggs i en agil process med etappvisa beslut och gradvis kravuppfyllnad. En sådan process underlättas om val av modell för förverkligande av Samhällsnät (jmf utredningens tilläggsdirektiv) sker utifrån att etablerade aktörer och myndigheter utnyttjas i ett rollspel, snarare än att uppdraget att etablera nätet läggs på en enda aktör eller myndighet.

Beträffande tekniska utgångspunkter, **kap 7**, är samordning av statlig infrastruktur för exempelvis Samhällsnätet en viktig fråga. Teracom's uppfattning är att sådan samordning bör vila på avtalsmässig grund i kombination med direktiv till de statliga aktörerna, inte – i vart fall initialt – organisatorisk samordning av infra vilket riskerar att dra ut på tiden. Ett organisatoriskt förhållningsätt har redan prövats i utredningar utan tydliga resultat. Vidare bör understrykas att samhällsnätets väsentliga stöd till nationella bredbandsmål är att det byggs infra, exempelvis master och siter, även i glesbygd, som sedan kan nyttjas även av kommersiella operatörer. Det handlar således inte om att eventuell överkapacitet teoretiskt skulle kunna upplåtas eller att Samhällsnätet/dess operatör skulle erbjuda telefonitjänster direkt till allmänheten.

Som utredningen pekar på är roamingavtal en väsentlig byggsten för Samhällsnätet och dess användarkrets. Lösning och närmare modellval måste därför säkerställa lämpliga förutsättningar för att sådana avtal skall kunna ingås.

Teracom vill understryka att avsättning av 2x10 MHz i 700-bandet som föreslås i **kap 8**, är ett fundament för det föreslagna Samhällsnätet. En sådan dedikerad spektrumtilldelning är helt avgörande.

I grunden delar Teracom utredningens syn på rollspel och finansiering, **kap 9**. Med noteringen att utredningens tilläggsdirektiv adresserar en fördjupning är följande endast en rekommendation om huvuddragen. I grunden skall nätet vara anslagsfinansierat. Det måste finnas en tydlig beställande och kravställande roll, exempelvis utövad av MSB, som upphandlar Samhällsnätet som en tjänst från en nätoperatör. Denna myndighetsutövande

roll knyter även an användarna genom abonnemang. Hos nätoperatören samlas uppbyggnad och operationell drift av nätet samt görs erforderliga investeringar. Nätoperatören har även uppgiften att från tredje part, statliga och privata infrastrukturinnehavare, upphandla de kompletterande delarna av nätet som är erforderliga (beskrivet som hybridmodellen). Finansiering består väsentligen av anslag och tillskott genom nätoperatörens kompletterande affärer, innebärande att upplåta plats i master och siter och annan infra på neutrala villkor till telekomoperatörer och andra intressenter. Anslagen kanaliseras dels via beställaren som betalar en avgift till nätoperatören för nätets löpande drift och uppbyggnad, dels via användarorganisationers abonnemangsvgifter. Nätoperatören kan förväntas ta betydande investeringar i uppbyggnadsskedet men är löpande beroende av att erhålla årlig ersättning för nätets upprätthållande och drift. Modellen baseras på tydliga affärsmässiga avtalsrelationer mellan parterna samt att regeringen utövar styrning vad gäller funktioner under statlig kontroll. Rakel hanteras som en del i helheten i linje med vad som framhålls nedan.

Det är tillfredställande att utredningen i **kap 10** med ett riskbaserat perspektiv värderar samhällsekonomiska effekter i ett djupare perspektiv än räknande på värde av spektrum i form av kronor erhållna vid auktion och konsumentnytta med monetära förtecken.

Teracom instämmer vidare i utredningens syn, i samma kapitel, att Rakel och Samhällsnätet måste samordnas. Frågan är dock komplicerad, inte minst finansiellt, och bör övervägas noga. Bolagets uppfattning är att samordningen är viktigast och mest brådskande vad gäller teknisk funktionalitet/infrastruktur samt användarkretsens nyttjande och abonnemang. Däremot är ägarmässig och finansiell samordning mycket beroende på vilka aktörer som kommer i fråga som intressenter i ett samhällsnät och Teracoms generella syn är att ett eventuellt övertagande av anläggningstillgångar med investeringar och avskrivningar/nedskrivningar sannolikt bör vara en långsiktig process.

Teracom – som är medlem i IT&Telekomföretagen – vill för ordnings skull notera att bolaget inte stöder branschorganets remissvar.

Stockholm den 15 maj 2017

Åsa Sundberg

Koncernchef

Teracom Group